

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HERTHA

TIDSKRIFT FÖR
DEN SVENSKA KVINNORÖRELSEN
UTGIVEN AV
FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET

REDAKTÖR:
MARGARETA
VON KONOW

I N N E H Å L L

Kvinnliga befattningshavares
ställning i civilstatens pen-
sionsförslag.

Ida Thomander-Warholm in me-
moriám. Av Ester Nennes.

Kvinnliga polisen jubilerar. Av
M. v. K-w.

Det senaste skolbetänkandet.
Av Kerstin Fjetterström.

Hur utbildas man till socialar-
betare? Av Elsa Herlitz.

Annie Furuhjelm berättar. Av
Margareta von Konow.

Det oskrivna ordet . . .

Från bokvärlden.

Kongresser.

Från skilda kontinenter.

F.-B.-F.-kretsarna.

ÅRGÅNG 20

Februari 1933

Nu har Ni råd

att skaffa Er de böcker Ni vill ha!

NATUR OCH KULTURS fria bok- abonnemang

gör det möjligt för Eder.

Ni tecknar Er för det belopp Ni önskar, dock minst 3 kr. i månaden, och är berättigad

att på en gång eller i mindre poster, när Ni bäst behöver, rekvirera häftade eller bundna böcker ur förlagets kataloger till ett sammanlagt belopp motsvarande 18 månaders inbetalningar,

att under abonnemangstiden kostnadsfritt erhålla förlagets kataloger, prospekt och "Natur och Kulturs Nyheter",

att inom 6 dagar efter mottagandet returnera en rekvirerad bok, om den ej motsvarar vad Ni väntat.

*Insänd denna
kupong!*

NATUR och KULTUR

Till bokhandel
eller NATUR OCH KULTUR, Sthlm

Undertecknad är intresserad av Na-
tur och Kulturs Fria Bokabonnemang
och anhåller om *prospekt* och förla-
gets *huvudkatalog*.

Namn:

Titel:

Adress: Hertha

HERTHA

ÅRGÅNG XX

FEBRUARI 1933

HÄFTE 2

Kvinnliga befattningshavares ställning i civilstatens pensionsförslag.

En aktualitet.

I Herthas oktoberhäfte föregående år har lämnats en utförlig redogörelse för 1930 års pensionsakkunnigas förslag till tjänstepensionsreglemente, avsett att gälla för den civila förvaltningen.

Vad innebär detta förslag för kvinnornas del?

Man kan sammanfatta svaret i ett enda ord, likställighet, d. v. s. lika pensionsålder, pensionsunderlag och löneavdrag i och för pension för kvinnor och män. De sakkunniga, som löst kvinnornas pensionsfråga på det enda enkla, klara och rätta sättet äro i sin motivering lika enkla och klara. Den är välgörande kort, de yttra endast: "De sakkunniga hava för sin egen del icke kunnat finna tillräckligt stöd för upprätthållande av en avsevärt lägre pensionsålder för kvinnor än för män."

Oaktat de sakkunniga således icke anse sig finna skäl föreslå lägre pen-

sionsålder för kvinnor än för män, hava de dock ansett erforderligt att föreslå en särbestämmelse för kvinnornas del, nämligen skyldighet för dem att underkasta sig de ändringar med avseende å pensionsålder jämte övriga därav föranledda ändringar i pensionsreglementet, vilka sedermera kunna visa sig erforderliga. Det anföres att ett sådant förbehåll torde få anses desto mer påkallat, som myndigheternas åsikter om lämplig pensionsålder för kvinnliga tjänstemän för närvarande starkt divergera.

Vi hava svårt förstå detta förslag. Det är en obehörlig särbestämmelse, som för kvinnornas del kommer att skapa ett osäkerhetstillstånd föga förenligt med den trygghet en statsanställning brukar innebära.

De sakkunniga konstatera i sin motivering, att vilken levnadsålder, som lämpligen bör väljas såsom pensionsålder för varje särskild befattning, är ett spörsmål, om vilket meningarna äro och med all sannolikhet alltid komma att vara starkt delade. Är det då troligt, att någonsin en en-

»Många bäckar små göra en stor å.»

INSÄTT Edra besparingar i

Stockholms Stads Sparbank

STIFTAD
ÅR 1821.

KONTOR: Fredsgatan 9, Hornsgatan 60, Odengatan 65, Folkungagatan 68, Flemmingatan 34 och Sibyllegatan 8,
öppna 1/2 10-3 samt 1/2 6-7, lördagar kl. 2 e. m.

Lat hand gör fattig.

Idog hand gör rik

hetlig mening grundad på s. k. erfarenhet skall kunna utbilda sig angående den "lämpliga" pensionsåldern för kvinnliga tjänstemän? Tillräcklig erfarenhet för höjande av pensionsåldern för lägre kvinnliga tjänstemän från 60 till 63, resp. 64 år synes hava förelegat då för de kvinnliga befattningshavarna i kommunika-tionsverken fastställdes sistnämnda pensionsålder. Skola jämväl dessa befattningshavare, om förslaget går igenom nu underkastas detta villkor, som tidigare icke gällt för dem? Det skulle då vara bristande erfarenhet om den föreslagna pensionsåldern av 65, resp. 67 år för högre kvinnliga befattningshavare som skulle vara skälet för nämnda särbestämmelse. Man frågar sig, när skall erfarenhet på denna punkt kunna föreligga? Med det fåtal kvinnor som på överskådlig tid komma att pensioneras inom de högre lönegraderna våga vi påstå, att en verklig erfarenhet icke kan nås inom rimlig tid. Den "erfarenhet" som inom de närmaste tiotalen år vinnes kan icke bliva annat än en uppfattning grundad på enstaka kvinnliga individers arbetsförmåga på äldre dagar, vilken uppfattning skulle bliva grundläggande för bedömandet av "kvinnornas pensionsålder".

Vi vilja även erinra att genom bestämmelse i § 14 i reglementet tjänsteman i vissa fall har medgivits rätt till förtidspensionering tre år före inträdande av pensionsåldern samt att genom stadgandena i § 9 vederböran-de myndighet har rätt förklara tjän-

steman skyldig avgå från tjänsten därest han vare sig av sjukdom, vanförhet, lyte eller nedsatt arbetsförmåga för framtiden är oförmögen att på ett tillfredsställande sätt sköta sin tjänst. Kungl. Maj:t har samma befogenhet beträffande tjänsteman vilken uppnått en levnadsålder, som med högst tre år understiger den för honom bestämda pensionsåldern, därest han av andra skäl icke kan på ett tillfredsställande sätt sköta sina åligganden. Genom dessa bestämmelser torde alla fall vara förutsedda, där det kan ligga i statens intresse att före ordinarie pensionsålder få en tjänsteman pensionerad. Under sådana förhållanden kan denna särbestämmelse för kvinnorna icke sakligt motiveras.

Ett avsnitt av betänkan-det bär titeln "Befrämjande av kvinnliga gif-ta tjänstemäns avgång ur statstjänst". De sakkunniga framställa visserligen intet detaljerat förslag utan vilja endast att deras tankar skola betraktas såsom ett uppslag till vidare diskussion i ämnet. Vi anse dock att vi icke kunna förbigå dessa tankar utan några reflexioner.

De sakkunniga utgå från vissa givna förutsättningar: att det är önskvärt befrämja gif-ta kvinnors avgång ur statstjänst; att ingen lösning är önskelig enligt vilken den gif-ta kvinnan mot en tillfällig förmån lockas övergiva statstjänsten; att i de fall där kvinnans arbetsinkomst är nödvändig eller anses nödvändig för familjen den gif-ta kvinnan icke kom-

VITANA

*Både Ni själv och barnen
må väl av Vitana — det
goda margarinet med kon-
stant vitaminhalt året runt*

mer att uppgiva sin statsanställning, oavsett vilka åtgärder staten vidtager för att uppmuntra henne därtill; att en reform således måste tillgodose de fall där kvinnan själv önskar bliva löst från sin tjänst, men av olika anledningar ej anser sig kunna begära avsked; att utvägen bör sökas i att finna en möjlighet för kvinnan att vid behov kunna påräkna ett ekonomiskt bidrag av fortlöpande natur samt att detta bidrag icke behöver uppgå till något större belopp. Ordvalet är subtilt. Hon skall ej lockas, ej heller uppmuntras men valet för henne skall underlättas (genom ett mindre bidrag av fortlöpande natur) så att hennes avgång befrämjas. Detta bidrag förutsättes kunna beredas därigenom att hon genast vid avgången skulle få rätt uppbära den livränta, som andra tjänstemän som avgått utan pensionsrätt skulle äga uppbära på grund av intjänat pension vid inträdd pensionsålder. Ingen utredning föreligger angående storleken av sådana livräntebelopp, men de torde bliva synnerligen obetydliga om avgången ur statstjänst sker efter kortare anställning och det ifrågasättes också att de skulle kunna ökas genom tillskott från fonden av från kvinnliga tjänstemän inbetalda familjepensionsmedel. Denna fond stiger visserligen synnerligen kraftigt då som bekant kvinnornas inbetalningar icke beräknats efter försäkringstekniska grunder utan faststälts till samma belopp

som männens. Därest icke dessa överskottsmedel, vilket synes oss naturligt, användas för att bereda änkemanspensioner och utöka änkepensioner och pupillbidrag, utan anses skola komma särskilt kvinnorna tillgoda, böra de, såsom Fredrika-Bremer-Förbundet tidigare uttalat, tillgodoräknas kvinnlig befattningshavare vid avgång ur tjänsten ej blott för de fall då inträde i äktenskap är skälet till avgång utan även eljest.

De sakkunniga omnämna, att gällande bestämmelse att vederbörande myndighet kan ålägga kvinnlig tjänsteman, som har vårdnad om barn under 15 år att taga den partiella eller fullständiga tjänstledighet, som kan finnas erforderlig med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande, icke bidrager till lösningen av det föreliggande problemet. Nej, detta är fullkomligt klart, ty denna bestämmelse syftar i stället till att, med iakttagande av statens intressen, bereda gift kvinnlig statstjänsteman möjlighet att få kvarstanna i statstjänst, oaktat hon för kortare eller längre tid av hänsyn till hemmet ej kan sköta sin tjänst.

En rätt för gift kvinna att där så utan olägenhet för tjänsten kan ske erhålla tjänstledighet för hemmets vårdande synes vara en riktigare väg att tillgodose familjens intressen än att genom vare sig en penninggåva eller fortlöpande mindre bidrag befrämja hennes avgång ur statstjänsten.

DRICK RAMLÖSA

Sveriges förnämsta naturligt alkaliska vatten.

Hovleverantörer till H. Maj:t Konungen och H. K. H. Kronprinsen
av Sverige samt Hs. Maj. Kongen af Danmark.

Ester Nennes:

Ida Thomander- Warholm.

I n m e m o r i a m.

Författarinnan Ester Nennes återger här nedan dragen av en skånsk märkeskvinna, Ida Thomander-Warholm, som genom sina goda gärningar rest sig ett oförgånligt äreminne.

Strax utanför Lund i en vacker, slummig park ligger ett i elisabetansk stil byggt murgrönsöverbuxet litet slott, Tuna. Därinne residerade till för kort tid sedan en ännu i sin höga ålder förtrollande gammal dam. Den som en gång haft förmånen att, innan de många åren dämpat hennes själs eld, sitta vid fru Warholms sida — så var slottsfruns namn — i någon av de charmanta salongerna på Tuna, kände sig efteråt snart sagt omtumlad. Det var ej blott de underbara ögonens strålgans — man har jämfört dem med Jenny Linds — som kunde så sällsamt på en gång förvirra och betaga. På samma sätt verkade beröringen med hela hennes väsen, däri en ursprunglighet av sällsyntaste slag, ett sprudlande tal — än en glittrande spiritualitets springvattenslek, än en spegling av ett hemlighetsfullt djup av allvar — förenade sig med värdighet och kraft, allt detta så att säga inhyst i ett varmt,

ödmjukt, gudhängivet hjärta — en överlägsenhet och en ovanlighet i alla dimensioner, som påminte en om att man befann sig öga mot öga med den snillrike lundabiskopen Joh. Henr. Thomanders dotter.

Under den över allt annat älskade faderns hägn, väl supplerad av modern, den vackra, fint bildade Emilie Meyer, av en förmögen köpmanssläkt i Karlshamn, fick dottern sin första daning. Ett tidigt, livsvarigt inslag i hennes liv blev förbindelsen med de jämnåriga ungdomarna i familjerna Wieselgren och Ahnfelt, som båda hörde till föräldrarnas intimare vänkrets. Så kommo de upprepade stockholmsvistelserna under Thomanders långa riksdagsmannatid, då han, de långa och alls ej riskfria landsvägsresorna till trots, varje gång det bar av till huvudstaden tog alla de sina med. Kontakten mellan familjen Thomander och det dåtida högintellektuella Stockholm var given. I fru Warholms rika minnesgalleri från den tiden skymtar Esaias Tegnér, intressanta närbilder funnos av bl. a. C. J. L. Almqvist, Lars Joh. Hierta, Jenny Lind — den sistnämnda sjungande i familjekretsen vid Thomanders fötter — hör också till samlingen.

Efter biskopens död (1865) flyttade de efterlevande — biskopinnan och de två ogifta döttrarna — den tredje dottern hade redan 1858 ingått äktenskap med kyrkoherden i Svalöf Josua Colliander — samt en kvinnlig kusin till biskopen till det

B O K H A N D E L N

S T U D I O

NORRLANDSG. 30, STHLM

Specialbokhandel för:

Religion, Mystik, Teosofi, Psykologi, Spiritualism, Frimureri, Modern Uppfostran, etc.

då för ändamålet uppförda Tuna. Samtidigt gifte sig den 31-åriga Ida med godsägaren Gottfrid Warholm — grundaren av de skånska socker- och cementindustrierna — en å både huvudets och hjärtats vägnar värdig motsvarighet till hustrun. Med Ida Warholm som självgiven medelpunkt följdes i det nya hemmet de förnämliga traditionerna från Thomanders dagar. "Tuna" blev som ett lösenord för vad universitetsstaden Lund hade att bjuda av fin bildning och älskvärd livsföring. Mången celebritet gästade Tuna, den siste i raden var Sundar Singh. Forskare lockades till det där förvarade — och utökade — praktiga thomanderska biblioteket med dess värdefulla brevsamling, lika intagna av dess skatter som av den dem omgivande utsökta mänskliga miljön. För den stora släktkretsen, särskilt de av fru Warholm ömt omhuldade tre systerbarnen Colliander, var Tuna som en öppen famn. Man kom, man gick, eller man bodde där i långa tider...

En stark känsla av rikedomens förpliktelse — den redan i sig stora Meyer-Thomanderska förmögenheten hade under makens insiktsfulla skötsel väsentligt ökats — ledde fru Warholm, därvid i sinnelag och handling stödd av de sina, in i en social verksamhet av verkligt stora mått. Sällan har väl jordiskt gods och guld förvaltats så osjälviskt. Under de mer än sextio år fru Warholm bodde

på Tuna — maken avled redan 1906 — ha gåvorna strömmat utan uppehåll ur hennes givmilda händer — det hann bli något till summor under de många årens lopp! Fädernestaden Lund kom i första rummet. Detta donatorskaps för alla synliga tecken där äro ett barnhem, ett ålderdomshem, ett studenthem samt det till Lunds kulturhistoriska museum skänkta thomanderska professorshuset — med ursprunglig möblering — hennes barndomshem, där ock thomanderbiblioteket kommer att uppställas. En mängd sällskap och institutioner, i Lund och annorstädes, understöddes, bl. a. det av G. Warholm grundade och av båda makarna i livstiden rikt doterade Lunds församlingshem. Oräkneliga äro de enskilda, som hjälpts i tillfälliga trångmål eller för livet. Mången ung teolog har från Tuna fått hela sin studieutbildning bekostad. Det religiösa intresset tog fru Warholm i arv efter fadern, liksom så mycket annat, t. ex. hennes frisinne. Ständig medlem av F.-B.-F. har hon alltifrån unga år varit en högst intresserad vän av kvinnornas frigörelsekamp. De i tidningarna nyligen bekantgjorda testamentariska bestämmelser hon gjort visa omfånget av hennes enastående humanitära och kulturella understödsverksamhet.

Tack vare en fenomenalt god hälsa kunde fru Warholm ännu i sena år fritt röra sig på stadens gator. Hon

KURSER i tillskränning, sömnad och provning av dam- och barnkläder.

Se närmare i begärt prospekt som sändes franko.

A.-B. Stockholms Tillskräpareakademi

Drottninggatan 71 A, Stockholm. Tel. Norr 13310.
(Statlig understöd och inspekterad läroanstalt.)

Pappers-mönster, försedda med ovanstående varumärke, garanteras för god passform och exp. omgående Begär prislista!

Den kvinnliga polisen jubilerar.

För tjugofem år sedan gjorde de tre första polissystrarna sin entré i Stockholms polishus. — När skall polisskolans portar öppnas för de kvinnliga poliserna?

Den kvinnliga polisen i Stockholm kan i år fira ett jubileum: den 18 mars ha hela tjugofem år förflutit, sedan de tre första s. k. polissystrarna på grund av motion av numera kanslirådet G. H. von Koch gjorde sin entré i polishuset på Kungsholmen. 1926 utökades antalet till sex, 1930 till nio.

Frågan om kvinnlig polis har vid tidigare tillfällen, särskilt i samband med fru Gertrud Törnells motion, ingående behandlats i Herthas spalter, och det är därför glädjande att nu kunna konstatera, att motionen ej runnit ut i sanden, även om åtskilliga

åtnjöt även en in i det sista förunderlig själslig vigör. Lundaborna hade väl reda på "frun på Tuna", lätt igenkänlig på rörelsernas spänstighet och de karaktäristiska nedhängande vita lockarna. År ut och år in sågs hon i alla väder vandra sin långa kyrkväg. Hon var oöm om sig och — vad utanför stående ej visste: i det rika hemmet — för att kunna ge bort så mycket mera — levde hon för sin personliga del enklare än mången av dem som finga hjälp därifrån.

Lundahls Möbelolja

är ett utmärkt renoveringsmedel för bonade, polerade och lackerade möbler, golv, korkmattor etc. Borttager vattenfläckar på bonade möbler, återställer dem i sitt nybonade skick. Efter användning av oljan är möblerna impregnerad.

LUNDAHLS TEKN. FABRIK
Mälarhöjden. Tel. Mälarhöjden 666.

Nederlag: Köpmangatan 24, Stockholm, Tel. 122 99.

“Numera skulle vi ej kunna avvara den“, säger polismästare Hallgren.

av de berättigade kraven alltjämt kvarstå uppfyllda. Ännu äro polisskolans portar hermetiskt tillslutna för kvinnor, ännu stå de kvinnliga poliserna trots sina stora kvalifikationer (elementarskola, sjuksköterskeutbildning, genomgångna sociala kurser) endast i 8:de lönegraden, medan den lägsta manliga lönegraden är den 9:de, ännu saknas en hel del i deras befogenhet för att man skall kunna tala om full likställighet med de manliga poliserna. Men lokalfrågan är sedan ett år tillbaka löst på ett synnerligen tillfredsställande sätt, och man kan notera åtskilliga steg i rätt riktning, då det gäller att låta polissystrarna få en mera rationell yrkesutbildning. Gutta cavat lapidem . . .

Det är en relativt lugn eftermiddag, när vi på ort och ställe få taga

Den 23 december 1932 slöt den nitiofemåriga borgfrun på Tuna sin långa levnad. Öde och tysta ligga nu hemmets salar, de kala träden utanför susa sin vemodiga sång. Ida Warholm är ej mer. Och dock. Ännu lever hon i de rika dispositioner, varigenom hon för oöverskådlig framtid kommer att välgörande ingripa i många människooöden. Hon lever ännu mer i de idealitetsstävanden, som, ovanligt rent och klart fattade, fyllde hennes liv — ty höra ej andelivets rörelser evigheten till?

ANDERSSONS

Damfrisering

Centralbadet
REKOMMENDAS.

Elegant. Förstklassig.

de nya lokalerna i beskådande. En himmelsvid skillnad mellan förr och nu! Förr: ett enda rum plus expedition med angränsande s. k. finka. Nu: fyra mindre förvaringsrum — den s. k. "fyllfinkans" intensivt bearbetade dörr bär syn för sägen! — ett större förvaringsrum, två expeditioner, ett litet rum för förhör och ett stort, inventiöst och trevligt möblerat dagrum för systrarna. Ute i den rymliga vestibulen lägga vi märke till hygieniska klädskap för de omhändertagna och ett välfyllt sängkläds- och linneskap. Den kvinnliga polisen har all anledning vara nöjd med lokalerna, och det är den också.

En ganska god uppfattning om vad polissystrarna utträttat får man genom att studera nyktra siffror. 1916 utgjorde de av kvinnliga polisen omhändertagna kvinnorna — anledningen: fylleri, lösdriveri o. dyl. — och barnen sålunda 815 och för att fortsätta jämförelsen voro de

1917	1,245	1925	1,373
1918	1,529	1926	1,383
1919	1,349	1927	1,252
1920	1,391	1928	1,148
1921	1,266	1929	1,122
1922	1,194	1930	1,152
1923	1,266	1931	1,217
1924	1,295	1932	1,503

Vad har nu den på kriminalavdelningen anställda kvinnliga polisen för befogenhet? Jo, enligt den senaste ordern — den daterar sig från september 1930 och är utfärdad av tredje polisintendenten, under vilken de kvinnliga poliserna sortera — "därest å kriminalavdelningens station kvinna önskar göra anmälan om våldtäktsbrott, fosterfördrivningsbrott eller sedlighetsbrott, skall polissyster tillkallas, och åligger det henne att mottaga och anteckna anmälan". Vidare: "Om å eller utom stationen för-

hör angående brott av nyss nämnda slag skall hållas med kvinnlig målsägare eller kvinnligt vittne, i båda fallen, vare sig frågan är om fullvuxen kvinna eller om barn av kvinnokön, skall förhör hållas av polissyster. Vid förhör å stationen med kvinna, som misstänkes för brott eller lösdriveri, skall polissyster närvara som vittne, och dessutom skall vid anhöllande av kvinna polissyster närvara, därest anhöllandet icke äger rum å bar gärning. Vid husrannsaka hos kvinna, skall polissyster likaledes närvara och — polissyster skall utföra den spanings- och övervakningsverksamhet, som 3:dje polisintendenten bestämmer".

Denna sistnämnda passus lämnar tydligen fältet fritt för en mångsidigare tillämpning av de kvinnliga polisernas verksamhet, och det vill också synas, som om vederbörande slagit in på den vägen för att bereda polissystrarna större träning och möjlighet att sätta sig in i yrkets skiftande grenar. Sålunda få polissystrarna sedan i oktober i fjol en och en åt gången i tremånadsperioder tjänstgöra i kriminalavdelningens anmälningsrum, på lösdrivaravdelningen för att tillsammans med manliga kolleger bedriva spaningsverksamhet (patrulltjänst) samt på sedlighetskommissionen.

Dessa nya verksamhetsgrenar omfattas av polissystrarna med stort intresse liksom de specialkurser, som också tagit sin början förra året. Två gånger i veckan och två timmar åt gången håller nämligen en kommissarie föreläsningar för dem i straffrätt, i polisförfattningen och i praktisk polistjänst, allt detta interimistiska åtgärder, får man hoppas, tills polisskolan äntligen vinkar med sin open door. Kanske man samtidigt

KONSTSTOPPING

utföres av fackkunnig personal till synnerligen billiga priser så välgjort att Ni knappast med blotta ögat kan upptäcka lagningen. Ring så hämta vi.

Strumpor uppmaskas. 40 öre pr maska.

Konststoppsningsateljén

Kungsgatan 77. Tel. Kh. 69 05.

■ **Norrköpings Stuvlager**
Klädeshandel. Barnhusg. 4, Stockholm.
Ingen butik. Inga omkostn. DETTA OR-
SAKEN TILL VÅRA BILLIGA PRISER

kan räkna med den befogade löneökningen?

För att få svar på dessa och andra frågor, som äro av vital betydelse för den kvinnliga polisen, ha vi vänt oss till den man, som för spiran över lagens väktare, polismästare **E r i c H a l l g r e n** och till polissystrarnas närmaste chef, 3:dje polisintendenten **A. Zetterquist**. Båda vitsorda kvinnliga polisens betydelse.

vara en tidsfråga. Vad ett annat önskemål beträffar, tillsättandet av kvinnlig kommissarie, är polismästaren mindre entusiastisk och anser den saken obehörlig liksom han ej heller finner en utökning av polissystrarnas antal av behovet påkallad.

Vad slutligen kraven på löneökning beträffar, framhåller han, att en sådan varit på tal i samband med stadens som bekant tidigare beramade

Så här ter sig de kvinnliga polisernas dagrum, sedan lokalfrågan blivit löst på ett tillfredsställande sätt. Här kunna polissystrarna, som synes, andas ut mellem slagene.

— Numera skulle vi ej kunna avvara den, säger polismästaren.

— Men tillträdet till polisskolan?

— Författningarna lägga hinder i vägen och anslag saknas, blir det diplomatiska svaret, man får pröva sig fram.

Intervjuaren får den uppfattningen av intendenten Zetterquists yttrande i detta sammanhang, att de nya arrangemangen med specialkurser och placering av kvinnliga poliser på olika avdelningar just betyder steg i rätt riktning och att det sålunda ej torde vara förmätet att hoppas att tillträdet till polisskolan endast skall

300,000 kronors anslag till poliskåren i sin helhet, men så kom depressionen och omintetgjorde planen tills vidare. Tredje polisintendenten ställer sig ej heller oförstående till en rättvis reglering av de kvinnliga polisernas löner, men framhåller för sin del, att den nog får anstå, tills man kan få till stånd en allmän lönerreglering för hela kåren.

Vadan vi tydligen endast ha att wait and see. Och hoppas, att det ej måtte bli alltför lång väntan, samt återkomma till saken om ytterligare — tjufem år!

M. v. K—w.

Begär alltid **VITRUM:S** tillverkningar:

FERROL VITRUM, det mest aptitgivande och stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage.

Tages på grund av sin angenäma smak lätt av såväl barn som vuxna.

LAXERMARMELAD VITRUM, angenämt avföringsmedel av jämn verkan.

SODAPASTILLER VITRUM mot halsbränna och magsyra, välsmakande.

APOTEKSVARUCENTRALEN VITRUM, Apotekareaktiebolaget.

Kerstin Fjetterström:

Det senaste skolbetänkandet.

Raden av officiella utredningar och betänkanden angående vårt högre skolväsen har ökats med ännu ett. De av Kungl. Maj:t i juni 1931 tillsatta skolsakkunniga ha slutfört sitt uppdrag och avlämnat "Betänkande med förslag till undervisningsplaner för rikets allmänna läroverk och de kommunala mellanskolorna m. m." De sakkunnigas huvudsakliga uppgift har varit att utarbeta s. k. metodiska anvisningar till de år 1928 fastställda undervisningsplanerna. Men dessutom ha de fått sig uppgivet att göra de modifikationer i kursplaner och lärotimmar, som visat sig önskvärda under den tid dessa praktiserats i skolorna.

Huvudparten av betänkandet utgöres sålunda av vad man skulle kunna kalla en utförlig didaktik, där det först ges allmänna anvisningar angående karaktärsfostran och undervisning och sedan en de olika ämnenas metodik. De sakkunniga visa sig i allt detta sentera de nya uppslag, som framkommit, och de metoder, som under de senare åren prövats på en del håll i fråga om skolans inre arbete. Så förordas koncentration i arbetet genom periodläsning, och anvisningar ges, hur detta kan åstadkommas medels schematekniska anordningar; gruppundervisning omhuldas, likaså användande av arbetsböcker;

vikten av att bibringa eleverna bokkunskap påpekas. Ett särskilt kapitel behandlar elevernas självverksamhet. Orden torde vara oss alla väl bekanta tack vare ett ivrigt pedagogiskt diskuterande under den senaste tiden. Om begreppen är lika klara är en annan fråga. Man skulle visst önska, att de anvisningar, som ges av de sakkunniga inom detta område, kunde bidra till en säkert välbehövlig omläggning av det inre skolarbetet. I detta sammanhang må det erinras om en förra året utkommen bok, som ger en utmärkt illustration till det arbetssätt det här är fråga om. Det är "Uppfostran genom undervisning, två decenniers försöksarbete på Helpensionen Tyringe, Hindås".

De metodiska anvisningar, som ges för de olika ämnena, äro av den art, att de säkert godtagas av varje lärare. En del avse saker, som äro så enkla och självfallna, att man tycker allt tal därom kan vara överflödigt. Men flera av dessa råd och erinringar är man tacksam att se som en komplettering till undervisningsplanerna. T. ex. detta, att skrivningar icke böra betraktas enbart som prov utan — och på vissa stadier huvudsakligen — som övningar. Och att granskningen och bedömningen av uppsatser icke blott blir en kritik. Att grammatikens uppgift vid under-

Gudrun Andrén

Legit. Sjukgymnast.

128 Folkungagatan.

Behandlar Reumatiska åkommor, Gikt, Ischias och Nervåkommor, Massage, Bad och Sjukgymnastik. Även hembehandlingar.

NORKVIST & C:o

Sibylleg. 59, Stockholm. Tel. Ö. 9945

Välsorterat lager av: **Siden-, Sammets-, Ylle- & Bomullstyger** samt **Strumpor.**

visningen i främmande språk är att vara medel och icke mål är också en sanning, som alltemellanåt behöver upprepas. Några djärva nyheter finner man ingenstädes i de sakkunnigas metodik. Allt är väl avvägt och försiktigt framställt. Möjligen kan man här och där finna något uttalande, vid vilket en eller annan lärare skulle vilja sätta ett frågetecken, t. ex. detta, att undervisningen i de främmande språkens grammatik måste meddelas på modersmålet för att vara fullt effektivt.

En utmärkt sak är att man för varje läroämne finner uppgift om folkskolans kurser. Då som bekant realskolan bygger på folkskolans antingen fjärde eller sjätte klass, är det ju av största vikt, att läraren i den högre skolan vet, vad eleven förut inhämtat. Naturligtvis kan läraren få kännedom om folkskolans kurser även på annat sätt, och de flesta torde nog skaffa sig denna kunskap, men det är säkert icke ur vägen, att det på detta sätt erinras om det nära sammanhanget mellan folkskolan och den högre skolan.

Uppgiften för de sakkunniga har som sagt icke varit att vidtaga några större omgestaltningar i fråga om lärokurser och -timmar. Några mindre ingripande förändringar ha dock föreslagits. Så vill man göra engelska till fast ämne på gymnasiet, då enligt nuvarande bestämmelse en elev själv får välja det språk han vill ha såsom fast ämne. En beaktans-

värd ansats att i ett fall begränsa lärostoffet har gjorts genom att i den fyraåriga realskolans första klass läsa historien börja först med tiden omkr. år 800, varigenom förntidens och den tidigare medeltidens historia — berörd i folkskolan — bortfaller. Antalet undervisningstimmar i de olika skolklasserna är hos de sakkunniga i stort sett detsamma som i de nu gällande timplanerna. Man har alltså inte ansett sig kunna genom begränsning av timantalet lätta arbetsbördan för de unga i realskolor och gymnasier. Och vad hemuppgifterna beträffar tycks man också stanna vid status quo. Det säges visserligen, att undervisningen bör särskilt på det lägre stadiet bedrivas så, att "största möjliga del av lärjungarnas arbete förlägges till skolan". Men då man sedan får veta, att läxornas antal bör "begränsas" så, att det i regel på det lägre stadiet icke överstiger tre per dag och på det högre stadiet icke fyra, har man icke mycket hopp om att arbetsdagen i sin helhet kommer att förkortas. Rättvisligen bör dock tilläggas, att de sakkunniga vilja ha måndagen, åtminstone i de lägre klasserna, fri från läxor.

Helt naturligt ha de sakkunniga måst ta ställning till frågan om idrottsdagarna. Dessa ha ju blivit mycket olika bedömda, och det både av lärjungar, lärare och målsmän. I betänkandet användes ej ordet idrottsdagar, utan det säges, att "un-

Har Ni det

besvärligt med Edra fötter och ben?
Har Ni svårt att få lämpliga skodon?

Vänd Eder då med förtroende till

INGRID HUDBERGS FOTVÅRD

Gävlegatan 4, vid Vanadisplan STOCKHOLM. Beställ tid
Tel. 320 606. Flerårig praktik från Lagersons
Skosalong. Obs! Besök även i hemmen.

Kvinnliga Tandläkares Klinik

Adolf Fredr. Kyrkog. 1 (vid Sveavägen)

Innehavare } Astrid Gyllencreutz
endast leg. } Ingrid Huss
tandläkarna: } Ruth Öhrling

Tid pr tel. Norr (20 0) 3 73.

Särskild mottagning för barn.

(Tandl. Huss) månd., onsd., fred. 4.30—6.

der en tid, motsvarande minst tio, högst tolv dagar, skall det vanliga skolarbetet ersättas av friluftsverksamhet, bestående av dels vandringar, idrottsövningar och kroppsarbete i det fria, dels exkursioner och andra studieutflykter". Man har alltså nedskrivit antalet dagar från femton till tio à tolv, och man lämnar rektor och övriga lärare en viss frihet att bestämma, hur dessa dagar skola användas.

Det vore ju orimligt, om skolan skulle ha ställt sig utanför det omdaningsarbete, som i våra dagar föresiggår inom livets alla områden. Så är inte heller fallet. Det är säkert inte överdrivet att säga, att man i alla länder grubblar över pedagogiska problem och arbetar på reformer i fråga om uppfostran och undervisning. På några håll i världen har denna nydaning kommit som en explosion, på andra håll har det gått helt sakta. Hos oss har det pedagogiska reformarbetet hittills förts på två, från varandra skilda linjer. Genom statens försorg har en del nya skolformer uppstått och gamla blivit delvis omorganiserade. Samtidigt ha livaktiga och intresserade pedagoger — var och en i sin stad — arbetat på en omläggning och en förnyelse av skolans inre arbete. Man skulle kunna säga, att i det nu föreliggande betänkandet liksom i 1928 års stadga för läroverken de båda linjerna sammanlöpt till en. Det vill säga, att de nya idéerna upptagits och sanktion-

rats av statens representanter, av dem som makten hava. Är därmed allt gott och väl? Ja, säkert är det av betydelse, att de fått officiellt erkännande. Men om de skola verka förnyande och livgivande, får man ej slå sig till ro med att de stå uttryckta i en stadga och i metodiska anvisningar. Levande individer måste upptaga och omsätta dem, utbygga dem, förkasta dem och ersätta dem genom andra. De få ej bli bokstaven som dödar, utan anden som ger liv.

F.-B.-F:s årsmöte

kommer att äga rum i Norrköping, och tiden har nu fastställts till den 8 och 9 juni. Till programmet, som längre fram kommer att utformas, skola vi återkomma i ett senare nummer.

Isen bruten.

Postexpeditören Jenny Wibeck i Södertälje har utnämnts till förste postassistent och är härmed den första kvinna, som bekläder denna post hos herr Örne. 1928—29 anordnades som bekant postassistentprov, i vilka också ett tiotal kvinnliga postexpeditörer deltog, däribland givetvis också den nyutnämnda.

Ett nytt rekord för män ha vi nöjet konstatera. När Amy Johnson, den 23-åriga brittiska aviatriken genom sin flygning London—Kapstaden slog det rekord, som tidigare satts av hennes man, kapten Mollison, slog denne emellertid ett alldeles nytt rekord, för män. Det påstås nämligen, att ingen var så stolt över Amys bragd som just den man, hon besegrat. Att en man beundrar sin hustrus framgång även då han blir överflyglad av henne — däri ligger det nya rekordet!

Hôtel Savoy Bryggareg. 3, Sthlm,
Namnanrop, (5 min. fr. Centr.-st.) 56
res.-rum; tel. på alla. Hiss. Enkelr. 3:50—5
kr.; dubbelr. 6:50—9 kr. Endast kvinnl. betj.
Inga dricksp. till portier o. telefonist. Vid
5 dagars vistelse 10 % rabatt.

ÖRGPYTE
KEMISK
KUNGL. HOVLEVERANTÖR · GÖTEBORG

Margareta von Konow:

Annie Furuhjelm berättar.

Den finländska kvinnorörelsens grand old lady har gett ut en memoarsamling, "Människor och öden", som här nedan presenteras för Herthas läsare.

Annie Furuhjelm vid 15 års ålder.

I den gamla skinnklädda, vitmålade gungstolen på Hongola gård sitter Annie Furuhjelm, den finländska kvinnorörelsens grand old lady, och nedskriver sina minnen. Far, farmor och farmormormor ha tidigare suttit i den stolen, och nu tala de och många andra Furuhjelmar samt med dem befryndade släktmedlemmar genom den sentida berätterskan. Hon knyter samman förr och nu, och hen-

nes egna upplevelser forma sig till ett skimrande pärlband, där pärlorna hämtats från tre världsdelar. Ty skiftande är livsväven och brokig Annie Furuhjelm's härstamning, som hon själv också framhåller: hennes far föddes i Finland, hennes mor i Sverige, mormodern i Calcutta, mormormor dog i Heidelberg, morfadern blev arkebuserad i Kanada som delaktig i feniska upproret, hennes yngsta faster fann sin grav vid Stilla havets kust och hennes yngste bror på andra sidan vid Ochotska havet. I den skotska mormoderns ådror flöt skotskt kungablod. Själv föddes Annie Fredrika Furuhjelm i Sitka, centrum i den stora rysk-amerikanska kolonin, där fadern, Johan Hampus Furuhjelm, då var guvenör, och hennes fem första barnår tillbragtes därute.

Annie Furuhjelm *kan* berätta. Och hon berättar. Om det gamla och välbekanta och om det nya och överraskande. Båda delarna älska människorna att höra talas om, som Selma Lagerlöf så träffande anmärker i förordet. Ett par släktled går hon tillbaka i tiden, berättar om farfadern, som hade att kämpa med ekonomiska svårigheter och om de unga sönerna, som fingo bana sig sina egna vägar. För Johan Hampus gick det snabbt: när Krimkriget bröt ut, satt han som chef för krigshamnen Ajan, och efter fem år var han guvernör i Sitka i Alaska. Julen 1858 finna vi den trettiosjuårige översten på besök i Helsingfors — hans närmaste ären-

F. V. O:s Slöjdvavdelning

Sveavägen 40, Stockholm. — Tel. Norr 88 18.

SJUKSKÖTERSKEUTRUSTNINGAR,
GOSS- och BARNKLÄDER
MOTTAGER BESTÄLLNINGAR

"Hjälp genom självhjälp."

Handarbetets Vänner

Mattor - Möbeltyg - Gardiner - m. m.

Stureplan 2, STOCKHOLM.

Tel. 91 02, 26974

de var att söka sig en maka — och i februari styra han och den tjugotvå-åriga Anna v. Schoultz som man och hustru kosan till det avlägsna hemmet via Petersburg, Warschau, Panamanäset och San Francisco.

Om de stora rysk-amerikanska domänerna berättar Annie Furuhjelm åtskilligt av intresse liksom om dess skapare, den lille sibiriske köpmannen Baranov. Helt naturligt äro de tidigaste minnena från denna avlägsna avkrok omgivna av ett visst romantiskt skimmer. Hon kommer visserligen inte riktigt ihåg, hur hon bäres på armarna av sin indianska amma, men hon har i stället ett livligt minne av hur hon sitter hos portvakten i guvenörsresidenset och betraktar de i färgglada filter insvepta indianhövdingarna, då de just bege sig till festen på residenset, där de rikligen undfägnas med sältran. På den trogne betjänten Wickströms arm har den treåriga Annie en god utsikt över gästabudet.

Efter de fem åren i Sitka följa några år i Nikolajeffsk i Amurlandet, dit amiral Furuhjelm sedan kommanderas som krigsguvernör, chef för hamnarna vid Stilla Oceanen och som befälhavare för trupperna. Lång är vägen över de sibiriska vidderna, men färden går ändå relativt snabbt i "tarantasserna", där de Furuhjelmska barnen sitta väl inpackade. Verststolparna flyga förbi, och fotbojornas rassel ringer i femåringens öron, då man kör förbi fångtransporterna. I kapitlen "Hundra dagar i Sibiriens

ödemarker" och "Vårt sibiriska äventyr" berättar hon fängslande och åskådligt om resans strapatser och om de spännande upplevelser, som sedan satte sin prägel på barndomens lekar och upptåg i den sibiriska metropolen, där fadern vördades och åtluddes som en suverän. 1870 har familjen äntligen fått europeisk mark under sina fötter, och efter en kort sejour, som mor och barn tillbringa i Dresden — det är mot slutet av fransk-tyska kriget — flyttar man in på Hongola, den gamla kära, av fadern inköpta släktgården Hongola, där det levs ett soligt herrgårdsliv alldeles som på de stora gårdarna hinsidan Bottenhavet på den tiden. Barndomen på Hongola, det är sol och sommar över de bilderna!

Det saknas ej heller färgrika ryska inslag i Annie Furuhjelms minnen. Hon berättar t. ex. om sin farbror Otto och hans temperamentsfulla lagvigda generalska Olga Alexandrovna, hos vilka den då nittonåriga Annie en vinter vistades i Petersburg, synbarligen för att fasterns vällovlige avsikt att förlova henne skulle krönas med framgång. Men den unga flickan hade sitt huvud för sig! Det är med verkligt målande talang, som Annie Furuhjelm låter oss veta, hur det gick till i det ryska sällskaps- och familjelivet på den tiden, många muntrande episoder lysa upp skildringen, små klassiska pärlor i sitt slag.

Men märkte man inte redan på den tiden några trevande ansatser till

TANDTEKNIKERKURS

Ged. utbildn. i guld- o. kautschukarb.
Mångårig erf. E. Landau, Valhallavägen
112 Stockholm. Tel. Norr 19521.

Piano-

Orgel- och Sånglektioner givas åt nybörjare och något försigkomna. Examinerad lärarinna. Upplandsg. 70. V. 392 49.

Annie Furuhjelm's stora sociala och politiska intressen? frågar kanske någon. Frågan är väl befogad. Jo, lejonklon skymtade men endast helt svagt. Redan i pensionen i Helsingfors, där den unga flickan skulle komplettera sitt vetande, stötte hon naturligtvis på fördomar och förbud och knöt bildligt talat näven i byxfickan. Hon levde i en brytningstid på tröskeln till 80-talet, som skulle medföra så många omvärderingar, inte minst med avseende på kvinnans ställning i samhället. Hennes politiska intresse väcktes ganska tidigt, berättar hon på ett ställe i boken. Hon var väl aderton år gammal, när hon utvecklades till en anhängare av Gladstone, blev en passionerad irländsk homerulare och en svuren motståndare till Bismarcks politik.

Att hennes verksamhetsiver och frihetslängtan inte kunde känna sig tillfreds med den snäva krets, som var en dåtida ung herrgårdsfröken beskär, är ju helt naturligt, och inte heller kunde den småbarnsskola, som hon ordnade för gårdens barn, fylla tomrummet. Hon trivdes nog inte riktigt väl i "det passandes rike", vari hon och andra jämställda unga flickor tvingades att leva på den tiden. I vardagslag benämndes de fruntimmer, i helgdagslag voro de damer, och vid högtidliga tillfällen Kvinnan med stor bokstav.

Om kampen mot slentrian och fördomar handlar inte "Människor och öden", som slutar med den nittonåriga flickans soliga ungdomsmin-

nen. Kanske kommer den Annie Furuhjelm, vi lärt oss värda och beundra i hennes oförtrutna strid för en gemensam rättvis sak och i hennes storslagna insats inte blott inom den finländska kvinnorörelsen utan på de internationella domänerna, att framstå klar och betvingande i nästa samling minnen, som man verkligen hoppas kommer att flyta ur hennes avskiftande upplevelser, en rik personlighet och andlig nobless inspirerade penna.

Haag tolkar Washington.

Ett nytt uttryck för den allmänna reaktionen mot kvinnoarbetet kan noteras. Det gäller tolkningen av bestämmelserna om kvinnornas nattarbete i Washingtonkonventionen. Skulle nattarbetsförbudet gälla även kvinnor i ledande och övervakande ställning? Vid 1930 års konferens föreslogs av engelska regeringen, att denna kategori kvinnor skulle undantagas från förbudet, men som förslaget i fråga ej vann erforderlig majoritet, hänsköts frågan till Fasta mellanfolkliga domstolen i Haag. Där har den sedan avgjorts, och det beslut, som fattats med sex röster mot fem, går ut på att även kvinnor i ledande ställning, som icke deltaga i kroppsarbete, falla under bestämmelsen.

Då Sverige ju icke ratificerat Washingtonkonventionen, ha vi här hemma ingen direkt kännning av beslutet. Men då frågan om ratificering när som helst kan bli aktuell och Haagbeslutet ur kvinnosynpunkt ter sig som ett synnerligen nedslående principbeslut, är det ägnat att påkalla vår uppmärksamhet. Man får i övrigt hoppas, att den aktion, som Open Door förbereder just på denna punkt, måtte leda till önskat resultat.

Fruktcentralens butiker:

Drottningg. 41, Drottningg. 11, Regeringsg. 11, Biblioteksg. 11, Kungsg. 57, Vasag. 3, Vasag. 8, Vasag. 25-27, Vasag. 38, V. Slussg. 8, CENTRALBANGÅRDENS STORA VÄNTHALL, Stockholm.

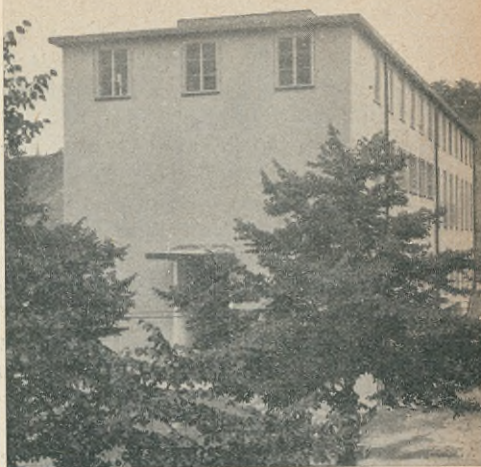
Alltid förstklassig frukt.

Elsa Herlitz:

Hur utbildas man ? till socialarbetare

Vår tid kräver rationellt och mångsidigt utbildade arbetare i den sociala vingården. Byråförestandarinnan vid C. S. A. Elsa Herlitz låter oss här få inblick i en sådan utbildning, nämligen en som lämnas på Socialinstitutet i Stockholm.

Institutet för Socialpolitisk och Kommunal Utbildning och Forskning eller — som det i dagligt tal numera kallas — Socialinstitutet har under innevarande läsår inflyttat i nya lokaler, särskilt uppförda för ändamålet och i hög grad ägnade att främja den verksamhet, som bedrivs därinom. Vilken är då denna verksamhet, vilken uppgift har Socialinstitutet att fylla? Detta är frågor, som alltjämt ofta göras. Trots att institutet blivit en institution känd i allt vidare kretsar är den närmare kännedomen om dess syften och verksamhet ännu tämligen begränsad. Enbart själva namnet säger ju något, det visar åtminstone i någon mån vad den vid institutet meddelade undervisningen går ut på. Men vilka är det, som ha behov av en sådan utbildning, vilka kunna för sin framtida verksamhet ha nytta av en examen vid institutet? Det gäller här den s. k. socialpolitiska examen

Socialinstitutets nya byggnad — ej belägen utanför Stockholm, som man kanske frestas tro av bilden, utan vid Odengatan med Observatoriebacken som skyddande fond.

— Socialinstitutets två övriga linjer, den kommunala och linjen för samhällskunskap, skola i detta sammanhang ej beröras. Genom det allmänintresse, som de flesta av den socialpolitiska linjens ämnen besitter, kan den vara av värde för mycket olika kategorier, vilka dock här ej skola uppräknas. Men främst syftar den till att utbilda goda krafter för det sociala arbetsområdet — för fattigvårds-, barnavårds- och nykterhetsarbetet, skyddsverksamheten för frivivna, personalkonsulenter vid fabriker etc. — med andra ord att utbilda vad man numera här liksom i utlandet börjat med ett gemensamt namn kalla socialarbetare.

De senare årens utveckling på det sociala området och den förändrade syn på hithörande spörsmål, som alltmer gör sig gällande, har medfört att man numera ställer helt andra krav på dem, som skola ägna sig åt sådan verksamhet, än tillförne. Det räcker

DÖVAS VÄLS

Syateljé och lappcentral! mottager beställningar av all slags sömnad. Även lagningar. Östermalmsg. 33, n. b. Tel. 161 93. Öppet vardagar 9-7 lördagar 9-2.

GER ARBETE ÅT DÖVA KVINNOR.
Moderata priser. Vålgjort arbete.

GYNNA DE VANFÖRAS FÖRSÄLJNINGSCENTRAL, Beridarebang. 23 B, Sthlm. Tel. 35 16. Försäljning av vanföras arbeten: Vävnader, stickade varor av alla slag, klänningar, barnkläder, handarbeten, rockar o. förkläden, lampor, lampskärmar, leksaker m. m. Beställnin. emottages. Hjälp de vanföra till självhjälp!

nu ej längre med ett varmt intresse och medkänsla med de sämre lottade i samhället för att man skall anses skickad att åtaga sig ett s. k. socialt arbete, det fordras vid sidan av de rent personliga kvalifikationerna — visserligen härkanskeviktigare än allt annat — även kunskaper och insikter, som tidigare ansågos helt ovidkommande, det fordras för detta arbete liksom för de flesta andra en verklig utbildning. Samhällets sociala verksamhet utgör numera en så invecklad och dyrbar apparat att det noggrannaste samarbete där är nödvändigt om den skall bli effektiv. Och även den som skall handha endast en liten detalj av densamma behöver ha kännedom om hur det hela fungerar, för att rätt kunna utnyttja alla de hjälpkällor, som stå till förfogande och bedöma de frågor som komma till behandling. Socialarbetaren behöver också en inblick i samhällets funktioner i övrigt och i de vetenskaper, som närmast beröra dessa frågor, för att verkligen kunna i någon mån förstå, vad som här rör sig i tiden, och följa med den utveckling, som är så livsviktig för allt arbete på detta område. — De som nu bli föremål för den samhällsliga hjälp- och skyddsverksamheten äro i hög grad olika dess tidigare klientel. Dels har denna verksamhet nu utsträckts till helt andra grupper av vårt folk, dels är den allmänna nivån även hos de s. k. lägre samhällsskikten nu en annan än förr. De ha t. ex. bättre kunskap om sina rättigheter och de anspråk de kunna ställa på samhället, och när samhället skall göra gällande den makt och myndighet det besitter gentemot den enskilda medborgaren, då begär också denne att dess representant, den s. k. socialarbetaren, skall vara en person

som verkligen kan sin sak, så långt detta är möjligt, kan bedöma läget och bringa den hjälp som är mest effektiv. En både teoretisk och praktisk kunskap är med andra ord för den nutida socialarbetaren en viktig förutsättning för att hon eller han verkligen skall kunna fylla sin uppgift.

Hur bör då en utbildning för socialarbetare läggas? Man kan givetvis tänka sig många olika vägar: meningarna om det lämpligaste ämnesvalet kunna variera, avvägningen mellan teori och praktik kan göras olika o. s. v. Också ha i skilda länder betydligt olika system tillämpats.

I Sverige lämnas social undervisning vid flera olika utbildningsanstalter eller -kurser, så t. ex. vid Svenska Fattigvårds- och Barnvårdsförbundets utbildning av föreståndarinnor för ålderdomshem och barnhem, statens skola för utbildning av distriktssköterskor, Diakonissanstalterna, Diakonanstalten Stora Sköndal och vid Nordens husmodersförbunds högre kurs i barnavård och barnsjukvård. Vid samtliga dessa anstalter gives sålunda också en utbildning för socialarbetare, men av en viss mera specialiserad och framför allt praktiskt inriktad art än den som i denna artikel åsyftas. Den utbildning, vilken här något närmare skall beröras är därför endast den som lämnas vid det s. k. Socialinstitutet, där den teoretiska undervisningen om samhället och dess funktioner, om sociallagstiftning, sociala och ekonomiska frågor samt i psykologi etc. ej utgör endast en liten del av det hela, utan tvärtom grunden och stommen därför.

Behovet av en utbildning av detta slag har sedan rätt länge blivit beaktat även här i Sverige. År 1909

Parfumerie La Gerbe

Kem. Tekn. Fabrik.

SKEPPAREGATAN 18, Stockholm. Tel. 60 77 80.

Eau de Cologne — Hårvatten — Kosmetiska Preparat

börjades nämligen av Centralförbundet för Socialt Arbete (C. S. A.) några kurser, till att börja med endast på sex månader, men så småningom utsträckta till tre terminer, genom vilka meddelades såväl praktisk som teoretisk undervisning för dem som ville ägna sig åt socialt arbete. Socialinstitutet, som, grundat av C. S. A., började sin verksamhet år 1921, kan nu sägas utgöra en fortsättning och en utvidgning av dessa kurser.

Den socialpolitiska linjen vid Socialinstitutet beräknas numera för den som ägnar hela sin tid åt studierna där, taga i anspråk en tid av minst två år, ehuru kurserna äro lagda så, att samtliga föreläsningar och seminarieövningar genomås på 1½ år. Undervisningen sker högskolemässigt, och för att eleverna må kunna tillgodogöra sig den fordras i allmänhet för inträde vid institutet 8-klassig flickskola eller studentexamen; dock att ett par platser vanligen reserveras för sådana med lägre skolbildning, vilka genom ett skriftligt prov dokumenterat sin kompetens. Dessutom kräves en viss praktik, varierande till sin omfattning beroende på graden av den tidigare skolbildningen. Som lärarkrafter fungera dels lärare vid universitet och högskolor, dels personer i ledande ställning inom socialförvaltningen, och för varje huvudämne är förordnad en examinerare. Flera av ämnena äro emellertid uppdelade i olika underavdelningar, var och en med sin föreläsare, praktiskt verksam och erfaren inom ifrågavarande specialgebit. På detta sätt ges även åt den mera teoretiska undervisningen en praktisk inriktning och en kontakt med det praktiska livet, som givetvis

är mycket viktig, för att inte säga nödvändig. — Studiet av de olika ämnena måste naturligt nog läggas mycket olika beroende på vart och ett ämnes natur. I en del ämnen kan endast komma ifråga ett inlärande av genom föreläsningar och självstudier inhämtade fakta, i andra däremot ge seminarieövningarna med deras uppsatsskrivningar och diskussioner impulser till tanketräning och till personlig åsiktsbildning och ventilerande av de olika uppfattningar, som naturligen måste göra sig gällande bland eleverna. — För sina bokliga studier ha eleverna tillgång till det bibliotek, som tidigare tillhört C. S. A., men nu överlåtits på institutet. Detta är från och med innevarande läsår sammanslaget med Stockholms Högskolas socialvetenskapliga bibliotek, och bokbeståndet, f. n. uppgående till 15,000 band, är avsett att med medel erhållna genom beviljade lotterimedel så småningom utökas till att omfatta c:a 50,000 band.

Vid sidan av och jämsides med den här nämnda teoretiska undervisningen löper den praktiska undervisning, som under namn av sociala praktiska kursen bedrivs vid institutet, och denna utgör i många avseenden, trots det relativt begränsade tidsutrymme den tar i anspråk, en mycket central punkt i hela utbildningen, bl. a. på grund av det tillfälle den ger till mera personlig kontakt med och mellan eleverna. En del av denna kurs består av besök vid och demonstration av sociala institutioner av olika slag, varigenom undervisningen i samhällets hjälp- och skyddsverksamhet och i socialhygien på ett lyckligt sätt åskådliggöres. En annan del består dels av fingerade sammanträden i t. ex. fattigvårds-

I 7 främmande länder

och i mer än 700 svenska hem finnas numera våra flossamattor. För detta förhållande ha vi att tacka mattornas goda egenskaper. De äro vackra, varaktiga och billiga. Samma gäller våra gardiner och möbelyger.

KONSTFLITEN, Kyrkogatan Göteborg.

styrelse och barnavårdsnämnd, dels av föredrag, ofta åtföljda av diskussioner, över ämnen från det praktiska sociala arbetet, hållna antingen av eleverna själva eller av någon utomstående praktiskt verksam på området. Hit räknas dessutom den för varje elev obligatoriska praktik på åtminstone tre, ofta ända till sex månader, vid olika institutioner, vilken förmedlas av ledaren för kursen genom ett intimt samarbete med nämnder, byråer och anstalter över hela landet. Denna planläggning av elevernas rent praktiska utbildning och samarbetet med de sociala institutionerna är måhända något av det allra viktigaste i de uppgifter, som tillkomma praktiska kursen och dess ledare. Och det är något som ofta tar sin början långt innan eleven skrivits in vid institutet, då nämligen också den tidigare nämnda förpraktiken i stor utsträckning planeras i samråd med institutet. Denna praktik, som i regel skall omfatta 1 à 2 år, är till sin natur mycket varierande, och utgöres i många fall t. o. m. av en rent praktisk utbildning av något slag, t. ex. i barnavård, och blir på så sätt en värdefull komplettering till den senare mera teoretiska utbildningen. Här må kanske även framhållas att ej så få av eleverna vid institutet redan vid inträdet där äga en flerårig erfarenhet från det praktiska sociala arbetet och utöva ett sådant arbete samtidigt med sina studier, vilka under sådana förhållanden kunna utsträckas betydligt över de annars vanliga två åren.

Att en utbildning av socialarbetare måste ge möjlighet till en viss grad av specialisering är tydligt. Socialarbetare finnas, såsom framhållits, av många skilda slag och de områ-

den, inom vilka de ha sin verksamhet, fordra i åtskilliga avseenden mycket olika insikter. En personalkonsulent vid en fabrik t. ex. bör helst själv ha prövat vad arbetet inom en sådan fabrik vill säga, en fosterbarnsinspektör bör själv ha haft barn om hand. Med en sådan grund att stå på mötes socialarbetaren av ett helt annat förtroende från sina klienters sida än vad annars är fallet och kan därför nå så mycket längre. — Att tillfälle till en specialisering vad beträffar den praktiska utbildningen också ges vid Socialinstitutet torde framgå av vad ovan sagts. Den teoretiska undervisningen däremot är och bör vara i stort sett lika för alla.

Under de gångna elva åren har vid Socialinstitutet utbildats på socialpolitiska linjen sammanlagt 118 elever, 84 kvinnliga och 34 manliga, av vilka det stora flertalet erhållit arbete inom olika grenar av socialförvaltningen. Att profetera för framtiden om tillgången på platser är dock här liksom på andra håll givetvis omöjligt.

Socialinstitutet har under de gångna åren prövat olika former för sin undervisning och därigenom kommit fram till den nu tillämpade undervisningsplanen. Och alltjämt vidtagas förändringar; det är nödvändigt för en utbildningsanstalt som denna att följa med den oerhörda utvecklingen på det sociala området, att lämpa undervisningen efter tidens läge och alltid söka tillse att där finns rum för de nya vetenskaper eller grenar därav, som växa fram. Utan en sådan smidighet skulle den sakna förmågan att ge studierna det innehåll och det liv, som för dem äro oundgängligen nödvändiga.

Stockholms Fysikaliska Kuranstalt

Humlegårdsg. 18, 1 tr. SKODSBORGSME-TOD. Effektiv kurbehandling av gikt och reumatism, nervsvaghet, ämnesomsättnings-sjukdomar. Herr- och damavdelning.

Begär prislista. Tel. 67 54 44, 61 06 78.

Grav- vårdar

av olika
stenmaterial

Marmor

till köksbord och byråskivor.
GUNNAR E. SAMUELSONS
STENHUGGERI,
Saltmätaregat. 23. V. 14, V. 17314.

Det oskrivna ordet . . .

Ett skolexempel på hur man i dessa tider går till attack mot förvärvsarbete betande gifta kvinnor har fått ökad aktualitet:

Göteborgs Restaurant A/B. avskedade som bekant i sept. 1932 inte mindre än 7 gifta servitriser under den uppgivna motiveringen, att deras män hade tillräcklig inkomst för familjens försörjning. Bestämningen i vederbörande kollektivavtal, att vid indragning av personal hänsyn i första hand skall tagas till anställningstidens längd, lämnades i detta fall helt utan avseende i det att andra anställda med kortare tjänstgöringstid fingo kvarstanna. Vad som i föreliggande fall är ägnat att väcka stora betänkligheter är, att vederbörande fackförbunds avdelning förklarade sig intet ha att invända mot avskedandena och därigenom medverkade till att en princip, som ej har stöd i avtalet, vunnit tillämpning. Arbetsdomstolen, till vilken frågan hänsköts, ansåg på grund av fackförbundets medgivande att ovannämnda tillämpning av avtalsbestämmelserna vore förenlig med avtalet.

Nu ha nio kvinnoföreningar, däribland Fredrika - Bremer - Förbundets Göteborgskrets i skrivelser till styrelsen för Restaurangaktiebolaget och Sveriges Hotell- och Restaurangpersonals Förbunds Avd. 1 protesterat mot den godtyckliga behandlingen och i en skrivelse till Arbetsdomstolen utbett sig närmare förklaring till tolkningen av avtalsbestämmelserna. I dessa skrivelser framhålles bl. a.:

"Det torde vara svårt", heter det, "att i olika fall bedöma vad som kan anses vara "tillräcklig inkomst", och det skulle leda till vittgående konsekvenser, om en sådan värdering tillämpades på arbetsmarknaden. Avtalet gör ingen skillnad på gift och ogift person, och den av fackförbundet införda behovsprincipen, som endast kan drabba en grupp inom förbundet — de gifta kvinnorna — måste alltså sägas gå vid sidan av avtalet."

Vidare framhålles, att om den gifta kvinnan avstänges från förvärvsmöjligheter utom hemmet, så kan detta leda till att en redan nu skönjbar utveckling mot friare

former för familjebildning kommer att gynnas på äktenskapets bekostnad. "För övrigt har uppfattningen, att gift kvinna är försörd genom äktenskapet, intet stöd i gällande äktenskapslag, Arbetsdomstolen har genom sitt utslag sanktionerat en åtgärd, som ställer de gifta kvinnorna rättslösa på arbetsmarknaden."

Man har här tydligen ett nytt belägg för att det oskrivna ordet stundom tillmättes större betydelse än det som finns skrivet i avtalet. Arbetsdomstolen synes tyvärr ej heller vara främmande för en dylik uppfattning.

Det inträffade understryker starkt behovet av att när kvinnor äro talrika inom ett fackförbund, de också böra representeras vid förhandlingsbordet, där avtal uppgöres.

Ett evenemang i Egypten.

Egyptiska regeringen har tillsatt en kommission, som undersökt den i samband med prostitutionen rådande reglementeringen och gjort upp förslag till bordellernas slopande. Kommissionen, till vars ordförande utsågs understatssekreteraren i hälsovårdsstyrelsen H. E. Dr. Mohamed Shahin Pascha, har nu förberett ett lagförslag, som går ut på att bordellerna skola stängas — inom en viss tidrymd — att souterörer skola bestraffas m. m. Detta steg i rätt riktning är otvivelaktigt ett evenemang, som kan få en mycket stor betydelse, då man betänker den omfattning, de samhällsmoraliska missförhållandena fått i Egypten, där kvinnohandeln hittills florerat i stor utsträckning.

Regeringen har ännu ej tagit ställning till lagförslaget, men i initierade kretsar hyser man dock vissa förhoppningar om en tillfredsställande utgång. Samtidigt är man emellertid övertygad om att det säkerligen kommer att taga flera års arbete i anspråk, innan man lyckats genomföra den nödvändiga saneringen och rycka upp det onda med rötterna.

Aurora Molanders Musikskola

Nybrog. 76, II. Tel. Öst. (600) 155. (1) 108 67. Saltsjöbaden. Lidingsö-Brevik. Äppelvik. Mörby. Stocksund. Undervisningslokaler även på Norr, Söder och i Vasastaden. *Läroämnen:* Piano, allm. musiklära, harmonilära. *Vårterminen* börjar den 14 jan. Upplysningar o. anmälningar för samtliga undervisningslokaler: Fröken Aurora Molander, Nybrogatan 76, II. Mottagningstid vard. 1—2.

En klok husmoder använder

metallputsmedlet NICKOL

vilket icke innehåller frätande ämnen men ändå gör allting blixtn blankt. Erhålles hos alla färghandlare.

Engros: **HERMANN DERLIEN A.-B.**
STOCKHOLM Kungsgatan 3

Från bokvärlden.

Äro kvinnorna verkligen sådana?

frågar man sig osökt, när man läst E. M. Delafields senaste bok "Women are like that". Äro de alla så uppslukade av tusen och en små futtiga detaljer, att de knappast ha sinne för det väsentliga i tillvaron? Äro de alla så löjligt inbilska, småaktiga och slugt beräknande som de på några få undantag när utmålats av den engelska författarinnan i denna bok? I så fall är *denna* att lyckönska, hon har dokumenterat sig som en psykolog av rang med en dräpande och nedgörande satir, i motsatt fall äro *kvinnorna* att gratulera: de äro bättre än sitt rykte, i alla händelser bättre än det som detta knippe kvinnostudier har förlänat dem.

Hur som helst gör man emellertid orätt i att underkänna E. M. Delafields förmåga att kritiskt återge sina iakttagelser. Hon gör sig inga illusioner, hon är skeptisk och ironisk utan någon skyddande förklädning. Några av hennes studier röja därför också en verklig författartalang såväl ifråga om den snabbt skisserade kompositionen som den stilistiska utformningen, medan åter andra snubblande nära tangerar missromanens domäner. Där Lady X, Y, Z alltjämt härskar med kammarjungfrur, thédrickande väninnor, jaktpartier, baler och andra ingredienser, som bruka falla inom den gamla välkända ramen! Där visar förf. också — det skall vara rättvisa i allt! — att en hel del även av männen äro sådana, och för övrigt har hon den stora förtjänsten, att hon förströr och roar, om man också inte helt anser sig kunna godtaga alla hennes snabbmålingars anspråk på att kallas absolut tvättäkta.

En kvinna for till Persien

och vid hemkomsten satte hon sig ned för att skildra vad hon sett och upplevat på sin vågsamma och äventyrliga färd. Hade Elisabeth Meyer levat några decennier tidigare, är det knappast troligt, att hon kunnat realisera sina resplaner, det hade nog ej ansetts riktigt passande för en ensam kvinna att under risk av rövaranfall och angrepp från fanatiskt främlingshatande muselmän ge sig av på karavanvägar till Österns heliga städer. Nu möter emellertid intet hinder.

Den norska författarinnan har upplevat åtskilligt, som hon återger med en rapp och humoristiskt underhållande stil. Det är med andra ord ett gott reportage, hon som flygande och farande journalist åstadkommit med denna bok. Den vidgar kännedomen om Österlandet av idag, vi få stifta bekantskap både med Kemal Paschal (om vi skola vara nog förmättna inrängera Turkiet som Österland!) och Iraks diktator, som hon lyckats intervjuas. Vi få höra mer om Karen Jeppe, Armeniens okrönte drottning, få kasta en blick in i förbjudna moskéer, lära känna Persiens kvinnor samt österlänningarnas mentalitet överhuvudtaget. Och detta utan att författarinnans jagform blir allt för besvärande, något som annars lätt kan hända i denna litterära genre.

Småbarnsuppfostran

är ett alltför viktigt kapitel för att förbigås med tystnad. Därför är det också med en känsla av tillfredsställelse, man tager del av dr Margit Cassel-Wohlins lilla skrift i just det ämnet. Den är skriven utan all prentention och välgörande fri från de spekulativa utläggningar, som ofta

Fötter, ben och skor.

Damer, som ha det besvärligt med sina värande fötter och ben samt ha svårt att få passande skor, tag närmare reda på vad det lätta *Freika-Wizard* fotstödet av läder förmår uträtta och likaså hur den gummifria, tvätt- och stoppbare åderbräckstrumpan med samma namn verkar. — Se och prova också våra bekväma och på samma gång eleganta, ortopediska skor med extra läderpackningar i hälften och förlängd bakkappa.

Lagersons, Kungsgatan 4, Stockholm.

Kongresser.

Internationella kvinnörösträttsalliansens kongress.

Den 18—22 mars kommer Internationella Rösträttsalliansen att hålla en stor konferens i Marseille, och programmet föreligger nu färdigt i stora drag. Första dagen kommer en offentlig mottagning att äga rum, varvid representanter för skilda kontinenter hålla korta anföranden. På aftonen vidtager mottagning för delegaterna och pressen. Påföljande dag, som är en söndag, håller alliansens president, Mrs Corbett-Ashby, ett öppningstal, varefter rösträttsfrågan ingående dryftas. Diskussionen fortsätter även den 20, då man dessutom under presidium av dr Paulina Luisi, Uruguays delegat vid N. F., debatterar frågan om lika moral, kvinnlig polis, kvinnornas nationalitetsproblem, fredsfrågan, samarbetet med N. F. m. m. Kvällen upptager ett offentligt möte mot kvinnohandeln. Den 21 behandlar man frågan om kvinnornas rätt till

kunna leda moderna författare från istället för till målet, när det gäller psykologiska spörsmål. I dessa sju gyllene regler för uppfostran har det sunda förnuftet och den moderliga instinkten fått intaga det främsta rummet, och de praktiska vinkar, förf. här ger, på ett träffande sätt illustrerade med praktiska erfarenheter från den egna barnkammaren, kunna säkerligen bli mängen mor till både nytta och nöje.

M. v. K—w.

E. M. Delafield: Kvinnorna äro sådana. Hugo Gebers förlag.

Elisabeth Meyer: En kvinnas färd till Persien. C. E. Fritzes Bokförlags A.-B.

Margit Cassel-Wohlin: Småbarn, sju gyllene regler för uppfostran. Kooperativa Förbundets Bokförlag.

arbete, och den 22 avslutas konferensen med en stor fredsbankett.

I samband med konferensen har man planerat möten och utfärder till Montpellier, Nimes, Avignons, Toulon och Nice den 15 resp. 16, 17, 23 och 24 mars. Mötena i Marseille komma att hållas på Splendid Hotel, vars direktis, M:me Leclerc, v. pres. i Marseille' lokalförening av den franska U. F. S. F., bereder deltagarna en hel del ekonomiska lättnader.

I. C. W. sammanträder i Stockholm.

Under en vecka, närmare bestämt 26 juni—6 juli, kommer International Council of Women att hålla sitt ombudsmöte, den s. k. "exekutiven", i Stockholm. Därvid komma även elva av I. C. W:s fjorton permanenta kommittéer att sammanträda, nämligen finans-, press-, freds- och skiljedoms-, lag-, hälsovårds-, ut- och invandrings-, barnavårds-, uppfostrings-, yrkes-, rösträtts- och konstkommittéerna att sammanträda för att behandla spörsmål, som falla inom deras ram.

På offentliga möten kommer I. C. W:s ombudsmöte bl. a. att debattera "Arbetslösheten och ungdomen", ett av de problem, som alltmera trätt i förgrunden. Programmet upptager dessutom en filmföreläsning som kommer att arrangeras av lektor Marie-Louise Gagner i samråd med m:me Dreyfus-Barney. Mötesplatsen blir Borgarskolan, och vad den sällskapliga samvaron beträffar, söker Svenska Kvinnornas Nationalförbund att ordna mötesdagarnas program så omväxlande och givande, som de nuvarande ekonomiska förhållandena medgiva. En mottagning med te kommer sålunda bl. a. att anordnas i Stadshuset för de främmande gästerna.

Världens lanthusmödrar till Stockholm.

I samband med I. C. W:s exekutivmöte kommer även representanter för världens lanthusmödrar att kongressa. 1929 bildades på initiativ av Lady Aberdeen en kommitté, Liaison Committee of Rural Women's and Homemakers' Organisations, som nu med framgång arbetat i tre år till fromma för husmödrarna i de många isolerade lanthemmen världen runt.

Vid den planerade konferensen i Stockholm står Nordens Husmodersförbund som värd, då just en av dess uppgifter är att

FINARE TAPETSERAREARBETEN

Ett omsorgsfullt och gediget arbete utföres till humana priser. Antika möbler renoveras pietetsfullt.

H. JOHANSSON

G:LA BROGATAN 23, STOCKHOLM. TEL. 173 79.

internationellt representera de olika därtill anslutna ländernas föreningar, men naturligtvis komma en hel del uppgifter att påvåla Sveriges Husmodersföreningars Riksförbund.

Det preliminära programmet för konferensen upptager bl. a. som ämnen "Lanthusmodern av i dag och i morgon" samt "Huru få goda föreningsledare?" Ett offentligt möte med tillträde för allmänheten skall ordnas och som ämne därvid har fastställts "Lantheimmets betydelse i den moderna kulturen och kvinnans insats däri". I samband med konferensen kommer S. H. R. att anordna en hemslojdsutställning och olika vandringsutställningar från länsförbunden. Lokalen blir densamma som för I. C. W., nämligen Borgarskolan.

Telefonisterna samlas till konferens

i Stockholm den 23—25 februari för att överlägga i en hel del frågor, som röra deras arbetsförhållanden och ekonomiska villkor. 1917 bildades Kvinnliga telefon-tjänstemannaföreningarnas centralförening, och det var ursprungligen meningen, att en konferens skulle ägt rum vart tredje år.

Vid det stundande mötet kommer man att samtidigt kunna fira Centralföreningens 15-årsjubileum, och man väntar, att ett 70-tal representanter från olika delar av landet — inalles räknar sammanslutningen ett 30-tal lokalföreningar med sammanlagt omkr. 3,000 medlemmar — skola infinna sig för att bl. a. dryfta kårens pensionsfråga, arbetsförhållandena ute i landet, semesterfrågor m. m.

Drottning Victorias Vilchem på Öland mottager under tiden 15/5—30/9 1933 intill 26 damer som äro i behov av vila och luftombyte. Sökanden får vistas vid hemmet högst sex veckor. Avgiften är pr dag och person kr. 2: 75 i huvudbyggnaden och 2: 50 i närbelägna villor.

Vid Vilohemmet anordnas under ledning av utexaminerad skolkökslärarinna hushållskurs under tiden 1/5—30/9. Tio elever mottagas. Avgiften utgör kr. 90 pr månad. Upplysningar om hushållskursen lämnas av H. M. Drottningens Centralkommitté, Kungl. Slottet, Stockholm, dit ansökningar skola insändas före d. 15/3 1933.

Se vidare annons!

Från skilda kontinenter.

En kvinnlig akademiledamot i Spanien kan man nu notera, sedan senora Mercédès Gaibrois de Ballesteros utsetts till ledamot i spanska historieakademien. Det är första gången, en sådan ära vederfarits en spansk kvinna.

Bulgariens kvinnor komma antagligen snart att få tillstånd bli jurister. Hittills har den banan ej varit öppen för dem, men för tredje gången har nu ett lagförslag framlagts i avsikt att slopa förbudet.

I Ungerns parlament har en tredje kvinna nu tagit säte och stämma. Den nyvalda är m:me Lilla Melczer, som tillhör regeringspartiet, medan hennes två kvinnliga kollegor, m:lle Anna Kethly och baronessan Orodosdy äro medlemmar av respektive socialdemokratiska och kristligt-socialistiska partiet.

Kvinnlig polis i Turkiet, Kina och Indien.

Det är ej så länge sedan beslut fattats om tillsättande av kvinnlig polis i Kemal Paschas land, nu har en kvinnlig jurist, Anzepa Hanem, utsetts till polisintendent i Stambul.

Samtidigt förtjänar det nämnas, att Kina ej står Europa efter. Peiping blir tydligen den första kinesiska staden, där man får kvinnlig polis. "Offentliga säkerhetsbyrå" har nämligen mottagit 1,000 unga kvinnor, som tänka utbilda sig för polisyrket. De rekryteras huvudsakligen av unga studentskor, och deras arbete kommer att utföras bland den kvinnliga befolkningen. Utom sitt egentliga polisarbete, som börjat i januari, komma de att ge lektioner i hygien och sprida upplysning bland unga flickor i avsikt att rädda dem undan storstädernas hotande faror.

I Dehli har man följt Peipings exempel: där finnas för närvarande en kvinnlig över-

POSTSPARBANKEN

— *banken som alla nå*

konstapel och fyra kvinnliga poliser. Man har redan haft goda erfarenheter av deras arbete, rapporteras det från Indien.

Den persiska kvinnan kämpar oförtrutet för sin frihet, och många lagförslag ha redan antagits, som gå ut på att förbättra hennes ställning. Sålunda har minimiåldern för äktenskap för de unga flickorna höjts till sexton år, vidare har det stadgats, att en man, som vill gifta sig med en kvinna nummer två, först måste låta henne veta, att han redan förut är gift. I motsatt fall förklarar giftermålet nummer två ogiltigt. Dessutom har rätten att begära skilsmässa utsträckt även till den kvinnliga kontrahenten.

Flickslavarna i Kina börja höra en förångnen tid till. Sedan århundraden tillbaka har det varit vanligt att fattiga föräldrar sålt sina döttrar och att summan använts till sönernas uppfostran. Inrikesministeriet har framlagt ett lagförslag, som skulle förhindra den förödmjukande trafiken.

U. S. A:s First Lady. Mrs Anna Roosevelt, kommer även att efter sin entré i Vita huset uppehålla förbindelsen med Todhunders flickskola i New York, där hon undervisat i modern historia. I henne ha de gifta förvärsarbetande kvinnorna en självskrivnen försvarare, och den nya presidentskan har intervjuledes framhållit följande: "Principen att neka någon rätt till arbete, gift eller ensamstående, är förkastlig. Ofta har en gift kvinna föräldrar eller andra närstående, som äro beroende av henne eller också måste hon bidra till hemmets underhåll och barnens uppfostran. Dessutom torde ingen kunna bedöma arbetets subjektiva värde för en annan människa".

Kvinnorösträtten i Uruguay har nu av deputerade kammaren antagits med 86 röster mot 1.

Nya förbundsmedlemmar

Gävle: fru Märta Hedberg, fru Clara Höök, fröken Märta Johansson.

Göteborg: fru I. Bladini.

Hälsingborg: fru Elin Andersson, fru Märta Andersson, fru Anna Clifford, fröken Britken Ehrensward, fröken Emma Ek, fröken Maria Ek, fröken Ingrid Ewald, fröken Märta Gussing, fru Alma Holmqvist, fru Signe Jacobsson, fru Signe Kärrner, fröken Ingrid Månsson, fru Anna Persson, fru Rut Scholander, fru Margot Södergren, fröken Sigrid Thott, friherrinnan Elin Ugglå, fröken Elsa Wingårdh.

Lund: fru Lizzie Bengtsson, Krutmölan, fru Elsa Gummesson, fru Tekla Gustafsson, fru Hedda Hellquist, fru Gullan Hjelm-Elovsson, fru Edit Johnsson, fru Gun Sjöström, fru Ester Palmberg.

Malmö: fru Rosa Hellström-Olsson, fru Greta Herrström, fröken Alma-Lisa Persson.

Mariestad: fröken Gertrud Berggren.

Stockholm: fru Gunvor Anér, fru Synnöve Bellander, fröken Gerda Fröberg, fru Gunhild Gunne, fru Anna Johansson, fröken Margot Johanson, bibliotekarie Laura Stridsberg, fru Torine Torines.

Örebro: fru Margareta Cederschiöld, fru Gabrielsson, fru Anna Heurgren, fru Hedi Möller, fru Greta Nilsson, fru Tyra Nyberg, fru Annie Palmberg, fru Anna Wikström.

Kvinnlig medlem av U. S. A:s regering?
Det har talats om, att president Roosevelt även skulle utse en kvinna som medlem av regeringen, och i det sammanhanget har man nämnt Mrs. Spencer Perkins som aspirant till arbetsministerportföljen. Hon har som staten New Yorks ombud utfört ett omfattande socialt arbete.

Carlton Hotell
Stockholm

Kahns Tvätt

Tvätt o. mangling 45 öre. Vålgjort arbete. Hämtas. Gyllenborgsg. 8. Telefon 53 71 20.

F.-B.-F.-kretsarna.

Gävlekretsen av Fredrika-Bremer-Förbundet hade den 24 jan. sitt första sammanträde för året under fru Jenny Höjers ordförandeskap.

Bland föreningsärendena förekom bl. a. meddelande angående fröken Ebba Holgersons kurs i medborgarkunskap och mötes-teknik. Till kursen, som äger rum i mitten av februari, har redan ett stort antal deltagare anmälts, och den förhoppningen uttalades, att kursen skulle vinna livlig anslutning av såväl kretsens egna medlemmar som av utomstående, då fröken Hol-

I en paristidning återges följande samtal mellan tre värdiga senatorer:

Den förste: "Jag tycker kvinnorna borde ha rösträtt. I den nuvarande lagstiftningen räknas de faktiskt ej. Vi ha medborgare men inga medborgarinnor, det är ohållbart i längden."

Den andre: "Vet ni då inte, att våra kvinnor ej alls bry sig om rösträtten? George Sand sade rent ut, att hon inte ville ha rösträtt, hon ville inte bli "manlig". Varför skola kvinnorna leka män?"

Den tredje: "Kvinnorösträtt är galenskap. Innan hon avlämnar sin röstsedel, går hon till en präst för att fråga honom, hur hon skall rösta eller också går hon till en kommunistisk rådgivare och gör samma fråga."

Den förste: "Jag är övertygad om att kvinnans hand är stark nog att handskas självständigt med rötsedeln."

Den andre: "Ni talar om kvinnans hand. Får jag påminna er om vad en stor politiker sagt om den: 'En kvinnas hand är ej skapad för att hålla i en röstsedel utan för att bli kysst. Vördnadsfullt, om det är din mors hand, förälskat, om det är din trolövades eller din hustrus hand.'"

Och därmed skildes de tre senatorerna åt. Saken var tydligen slutdebatterad!

gersson är en inom vida kretsar känd och högt värderad föreläsare.

Fröken Elna Sidvall höll sedan föredrag om Sonja Kowalewsky, den snillrika matematikern, som under 1880-talet några år verkade som professor i högre matematisk analys vid Stockholms högskola. I hastigt tecknade, livfulla bilder skildrades den unga ryskans liv, hennes uppväxtår i det rika hemmet på det stora godset, där redan barnets fantasi på ett sällsamt sätt tilltalades av de geografiska figurerna i en bok i högre matematik, hennes strider för rätten att få komma ut i världen och följa sin håg att studera, vartill hon fick möjlighet genom det vid 15 år ingångna äktenskapet med en ung vetenskapsman, Wladimir Kowalewsky. I Berlin tog hon sin doktorsgrad vid 24 års ålder och kom genom prof. Mittag-Lefflers förmedling omsider till Sverige. Hon dog år 1891, endast 38 år gammal, en storhet på flera områden, erkänd och uppskattad av samtid och eftervärld.

Efter det värdefulla och intressanta föredraget vidtog tédrickning och samkväm.

Göteborgskretsens medlemmar voro talrikt samlade den 2 febr. å Göteborgs Idun för att åhöra fil. dr Karin Kocks föredrag om "Sparandet i goda och dåliga tider". Föredraget, vars aktualitet ytterligare ökats genom det nya budgetförslaget, följdes med spánt intresse av de närvarande. Diskussionen, som man hoppats på, kom först igång, under mindre parlamentariska former, sedan man samlats kring téborden.

Göteborgskretsen anordnade tillsammans med Göteborgs Kvinnliga diskussionsklubb och föreningen "Hus och hem" ett möte på Chalmerska Institutets högtids-sal, varvid föredrag hölls av arkitekten fru Anna Mohr-Branzell över ämnet: "Kvinnornas hus i andra länder. Kvinnornas hus i Göteborg?" Fru Branzell redogjorde först för lösningen av de självförsörjande ogifta kvinnornas bostadsfråga i olika länder och

Skogens Ättika

välsmakande bords- och inläggningsättika

Tillverkare:

Skogens

Kol Aktiebolag

Bollnäs

belyste sin skildring med förträffliga skiop-tikonbilder från New Yorks och andra amerikanska städers ståtliga klubbhus och från vackra och praktiska s. k. Kvinnornas hus i olika europeiska städer, såsom München, Karlsruhe, Frankfurt am Main, Prag, Basel, Köpenhamn och Oslo. Hon framhöll betydelsen av "Hemtrevnads" lokaler i Stockholm och Göteborg, men ansåg, att det nu behövdes flera byggnader med samma ändamål. Till sist visade hon på den vita duken av henne själv uppgjorda ritningar till ett kvinnornas hus i Göteborg och redogjorde för såväl byggnadsplanen som kostnadsberäkningar. Efter det med stort intresse åhörda föredraget följde diskussion.

Härnösandskretsen av Fredrika Bremerförbundet hade i mitten på januari månad anordnat en serie föreläsningar, vilka behandlade ämnet "Barnens själsliv under olika åldersskeden". Föreläsningarna, vilka leddes av fil. mag. Carin Uhlin, omfattades med livligt intresse och voro talrikt besökta. Vid ett en av dagarna anordnat samkväm, fingo föräldrar och målsmän tillfälle att privat meddela sig med föredrags-hållarinnan och erhålla värdefulla råd och upplysningar, vilket i hög grad uppskattades.

Kretsen Lund med omnejd firade under stor tillslutning sitt årsmöte den 30 januari under ordförandeskap av fru Karin Mortensen. Sedan års- och revisionsberättelserna upplästs och godkänts, förrättades styrelseval. De i tur avgående ledamöterna: fruarna Anna Herrlin, Karin Mortensen och Torborg Petrén, doktor Ruth Johansson samt fröken Maria Åkesson, omvaldes. Likaledes blevo de förutvarande revisorerna och deras suppleanter omvalda.

Till ombud vid förbundets årsmöte valdes fru Carola Eklundh, fru Torborg Petrén, fru Karin Mortensen, fru Astrid Palmén, fröken Maria Åkesson, doktor Ruth Johansson, fru Inga-Lisa Nordström och fröken Anna Jönsson.

Det vid föregående kretsmöte utdelade

förslaget till stadgar för kretsen granskades och antogs, varefter ordföranden lämnade några upplysningar om stipendieinstitutionen.

Efter de egentliga förhandlingarna höll professor Fredrik Böök en "Uppläsning ur egna verk". Musik utfördes därefter av doktor och fru Baranowski.

Under det därpå följande samkvämet uppfördes ett "nutidsdrama" i en akt med titeln Psykoanalys. I samkvämet deltog omkring 140 personer.

Fredrika Bremerförbundet skretsen Stockholm med omnejd sammanträdde den 17 januari till ett livligt besökt möte på Årstaklubben. Fröken Ida von Plomgren hälsade de närvarande välkomna och lämnade därefter ordet till aftonens föredragshållare fil. lic. Emy Ek, som talade över ämnet: "Problem och livssyn inom den yngsta svenska roman-diktningen". Hennes framställning formade sig till en fängslande och spirituellt presentation av det unga författargardet av i dag. Hon karakteriserade de ungas starkt oppositionella inställning till den äldre generationen, deras uppfattning av olika moraliska problem, deras revolt mot den intellektualiserade kulturen och förkunnelse om nödvändigheten att återvända till naturen. Det vackraste hos primitivisterna är deras djupa och fina naturkänsla, yttrade tal. bl. a. Däremot kritiserade hon starkt den inhumana kvinnouppfattning som kommer till synes exempelvis i Ivar Lo-Johanssons diktning och betecknade den som en återgång till Strindbergs ståndpunkt.

Fredrika-Bremerskolan inledde den 19 jan. sin vårtermin med en sedvanlig föredragsafton. Fröken Anna Sondén höll därvid ett med stort intresse åhört föredrag, som hon kallat "Intryck från resor i Italien". Fru Bedinger bidrog till aftonens underhållning med sång.

Ystads kretsen sammanträdde till årsmöte onsdagen d. 1 febr. å hotell

"Min salong" Institut för vetenskaplig ansiktsvård

Grevgatan 10, 1 tr., Stockholm.

Tel. 794 97. Beställ tid.

Behandling av frostsador, finnar, pormaskar, ådrig hud, vårtor, bruna fläckar etc. Berosolinbehandlingar. MANICURE. MASSAGE. PEDICURE. Beställ tid.

ELSA GJÖRLING-BERGMAN.

Diplomerad från Académie Scientifique de Beauté, Paris.

Continental. Års- och revisionsberättelserna upplästes och godkändes, varefter styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Därpå förrättades val av styrelse. Avsägelse förelågo från ordf., fru Herta Persson, och fru Ingeborg Olson-Kemner, vilka båda tillhört styrelsen alltsedan föreningens tillkomst och nedlagt ett intresserat arbete inom kretsen, samt från suppleanten fru Ingeborg Björnberg. Övriga i tur avgående styrelseledamöter omvaldes, och efter företagna nyval fick styrelsen följande sammansättning: fröken Elin Stranöberg, ordf., fru Ebba Holme, v. ordf., fröken Elsa Ericsson, sekr., fru Fanny Welinder, v. sekr., fru Clary Schultz, kassaförv., fru Ingeborg Borg, fröken Emilia Davidsson, fröken Anna Gedda, fröken Ruth Malmgren, fröken Gerda Ysberg, fru Maria Mörner och fröken Naemi Kleberg, de tre sistnämnda suppleanter. Revisorerna, fröknarna Ida Malmberg och Berta Grönwall, omvaldes, liksom deras suppleanter, fru Thora von Normann och fröken Ellen Månsson. Till ombud vid förbundets årsmöte valdes fröken Elin Stranöberg samt fruarna Olga Aartelo och Ebba Holme.

Kretsen beslöt att liksom föregående år utdela ett stipendium på 200 kr. till någon flicka från Ystad som hjälp till fortsatt utbildningskurs.

Efter förhandlingarnas slut höll kretsens hedersledamot och förutvarande ordf., fru Maja Strandberg, Stockholm, ett föredrag över ämnet: Hem och hemliv på 1800-talet. Fru Strandberg gav en livfull och intressant skildring av olika hem i stad och på landsbygd med många roande och rörande citat ur memoirverk och annan litteratur, som framställer 1800-talets hemliv. Föredragshållaren avtackades varmt, och där efter vidtog ett angenämt samkväm.

Den 13 december hade kretsen anordnat en synnerligen lyckad julfest å hotell Continental. En för tillfället författad enaktare uppfördes och mottogs med förtjusning, varefter försäljning av en del trevliga handarbeten vidtog till förmån för den i staden pågående julinsamlingen för behövande. Allt fick en strykande åtgång. Vid originellt och vackert dekorerade bord intogs kaffe. Till den goda stämningen bidro fru Sigrid Sundström och fröken Gunnvor Kellerman med musik och sång.

Herthas redaktionskommitté består, förutom av tidskriftens redaktör, av: Karin Fjällbäck-Holmgren, Ida von Plomgren och Axianne Thorstenson.

Kobbs

Äkta Kinesiska Théer

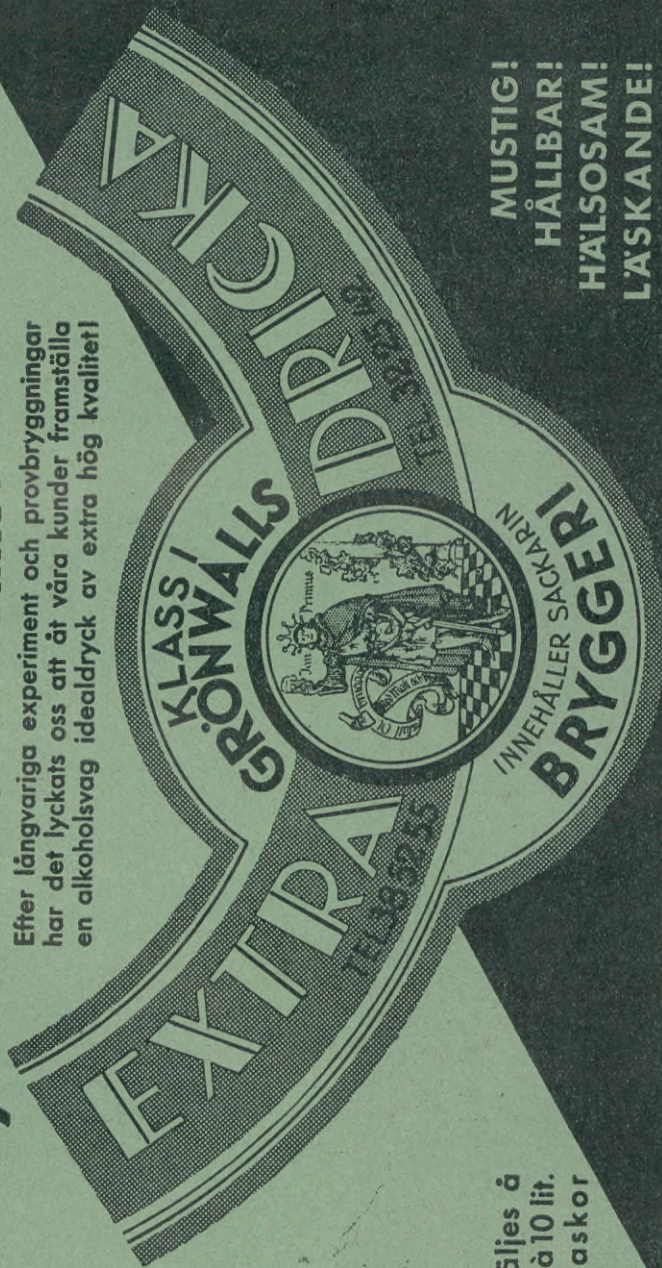
Obs.! Lilafargade etiketter

**Peking
Canton
Hongkong**

REKOMMENDERAS AV HERRAR LÄKARE

En nyhet från Grönwalls!

Efter långvariga experiment och provbrygningar har det lyckats oss att åt våra kunder framställa en alkoholsvag idealdryck av extra hög kvalitet!

Säljes å
5 à 10 lit.
flaskor

MUSTIG!
HÅLLBAR!
HÄLSOSAM!
LÅSKANDE!

Anna Sandström

NATUR OCH ARBETSLIV I SVENSKA BYGDER

III. SVEALAND.

Rikt illustr., 260 sidor. Inb. kr. 4:75, skolrådspris kr. 3:75. (Norstedt)

Lärareex. för halva bokhandelspriset.

"Troligen kommer ingen läro- eller läsebok under den närmaste tiden att ägnas så mycken uppmärksamhet som denna. — Förf:an har så utomordentligt väl lyckats fånga det väsentliga och karakteristiska i varje provins beträffande såväl natur som arbetsliv, att hennes skildringar ge intryck av en förvånansvärd friskhet, aktualitet och allmän-giltighet. — Stort erkännande måste också ges författarinnan för det enkla och lediga framställningssättet. Det rika bildmaterialet hör också till arbetets förtjänster. Med ett ord: läraren har fått ännu ett ypperligt hjälpmedel att göra geografiundervisningen saklig, intressant och åskådlig."

E. A—g i Folkskolans Vän.

SVENSKA BOKFÖRLAGET

HULTAFORS

Fysikalisk-Dietisk Kuranstalt
Skodsborgsmetod

Lämplig rekreattionsort.

- -

1.000 fot över havet.

Alla moderna badformer, elektricitetsbehandl., massage. Vegetarisk och blandad kost. Individuell diet. **HEL PENSION.**

Överläk.: Dr E. GARBY. Bitr. läkare: Dr I. UNHÄLL.

Nedsatta kurs- och pensionspriser. Inga drickspengar.

Begär utförl. prospekt.

Postadress HULTAFORS.

Tel.: Borås 695; Hultafors 16, Rävlanda 68.